

V Bruselu dne 23.1.2019
COM(2019) 48 final

2019/0009 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**kterým se mění nařízení (EU) č. 508/2014, pokud jde o některá pravidla týkající se
Evropského námořního a rybářského fondu z důvodu vystoupení Spojeného království z
Unie**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Dne 29. března 2017 oznámilo Spojené království svůj záměr vystoupit z Unie podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii. Znamená to, že nebude-li ratifikována dohoda o vystoupení, přestane se ode dne 30. března 2019 (dále jen „datum vystoupení“) na Spojené království vztahovat primární a sekundární právo Unie. Spojené království se v tom okamžiku stane třetí zemí.

Komise ve sdělení „Příprava na vystoupení Spojeného království z Evropské unie dne 30. března 2019: alternativní akční plán“ ze dne 13. listopadu 2018 stanovila alternativní opatření, která hodlá přijmout v případě, že k datu vystoupení nevstoupí dohoda o vystoupení v platnost. Komise v tomto sdělení uvedla opatření, která považuje za nezbytná, a připomněla, že v pozdější fázi může být nutné přijmout opatření další. Ve sdělení rovněž představila šest obecných zásad, se kterými by měla být alternativní opatření na všech úrovních v souladu. Zahrnují zásady, podle nichž by opatření neměla reprodukovat výhody členství v Unii, ani podmínky přechodného období, jak stanoví návrh dohody o vystoupení. Musí být dočasné povahy a neměla by v zásadě platit déle než do konce roku 2019, musí se jednat o jednostranná opatření Evropské unie na obranu svých zájmů, a mohou být tedy Unii kdykoli zrušena.

Evropská rada (článek 50) zopakovala dne 13. prosince 2018 svou výzvu, aby se na všech úrovních zintenzivnila práce zajišťující připravenost na důsledky vystoupení Spojeného království, a to při zohlednění veškerých možných vyústění. V reakci na tuto výzvu předložila Komise dne 19. prosince 2018 balíček opatření. Ve dnech 17. a 18. prosince 2018 určila Rada pro zemědělství a rybolov pro rok 2019 rybolovná práva. Na základě toho a s přihlédnutím k probíhajícím kontaktům s členskými státy, pokud jde o významný negativní dopad vystoupení Spojeného království bez dohody o vystoupení na odvětví rybolovu, a s ohledem na skutečnost, že zúčastněné strany nemohou tyto nepříznivé důsledky samy zmírnit, dospěla Komise k závěru, že v případě odvětví rybolovu jsou nezbytná dvě alternativní opatření. Souběžně s tímto opatřením týkajícím se změny Evropského námořního a rybářského fondu Komise navrhuje opatření týkající se udržitelného řízení vnějšího rybářského loďstva.

Podle nařízení (EU) č. 1380/2013¹ (dále jen „základní nařízení o společné rybářské politice“) mají rybářská plavidla Unie rovný přístup do vod a ke zdrojům Unie, na něž se vztahují pravidla společné rybářské politiky. Od data vystoupení se na Spojené království společná rybářská politika již nebude vztahovat. Vody Spojeného království (12 námořních mil teritoriálního moře a přilehlá výlučná ekonomická zóna) pak již nebudou součástí vod Unie. V případě neexistence ustanovení, která by stanovila jinak, nebude reciproční přístup do vod druhé strany nadále automatický. Výchozí scénář pro případ neexistence odlišného ujednání je takový, že rybářská plavidla Unie již nebudou oprávněna lovit ve vodách Spojeného království a naopak.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES (*Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22*).

Odvětví rybolovu je klíčovou součástí hospodářského života mnoha pobřežních regionů Evropské unie. Vzhledem ke značné nejistotě hrozí, že v případě neexistence dohody se Spojeným královstvím ztratí plavidla Unie přístup do těchto vod a rybolovná práva v nich. To by mělo značný a okamžitý dopad na rybolovné činnosti loďstva Unie, na zaměstnanost a na ekonomické výnosy.

Hrubá přidaná hodnota rybolovu v EU dosáhla v roce 2016 částky 4,5 miliardy EUR. Na rybolovu je závislých přibližně 150 000 pracovních míst, především v pobřežních oblastech, kde jsou pracovní příležitosti omezené. Rybolovné činnosti také vytvářejí pracovní místa v dalších navazujících odvětvích: na každého rybáře je vytvořeno mezi 0,5 a 1 plným pracovním úvazkem v navazujících odvětvích. Členské státy provádějí ve vodách Spojeného království rybolovné činnosti v hodnotě 585 milionů EUR. Celková závislost osmi členských států² na vodách Spojeného království představuje v průměru 14 % jejich celkových vykládek, a to od 50 % v případě loďstva Belgie po 1 % v případě Španělska. Na úrovni místních komunit může být socioekonomický dopad významný, pokud jsou rybářská plavidla obzvláště závislá na přístupu do vod Spojeného království. Odvětví rybolovu je zároveň propojeno s dalšími odvětvími, jak odběratelskými, tak dodavatelskými.

Náhlé uzavření vod Spojeného království pro rybářská plavidla Unie by tedy mělo na určité skupiny loďstva a v některých regionech a pobřežních komunitách zásadní negativní ekonomický dopad. Vzhledem k tomu, že by postihlo regiony v několika členských státech ležících na pobřeží Atlantského oceánu a Severního moře, vyžaduje tato naléhavá situace koordinovaná řešení na úrovni EU.

V takovéto situaci bude prostor pro zmírnění dopadů omezen. O stávající úlovky Spojeného království ve vodách Unie by mohla plavidla Unie požádat, je však možné, že nebudou zcela odpovídat příslušné druhy. Plavidla a skupiny loďstva nejvíc ovlivněné uzavřením vod Spojeného království nemusí být stejná jako plavidla a skupiny, které loví druhy, které budou dostupné ve vodách Unie. Kromě toho existují omezení, která se týkají intenzity rybolovu, kterou by bylo možné přeměrovat z vod Spojeného království do vod Unie, a to z důvodů souvisejících s nákladovou efektivností a kvalitou úlovků. Přesměrování a koncentraci intenzity rybolovu ve vodách Unie by mohl omezit také požadavek na udržitelnost rybolovných činností. Tyto možnosti by proto mohly ekonomické ztráty rybářských plavidel Unie způsobené ztrátou přístupu k vodám Spojeného království vykompenzovat jen částečně. Ekonomické dopady by na postihnuté skupiny loďstva EU byly i nadále velmi významné.

Evropský námořní a rybářský fond (ENRF), který byl zřízen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014³, je fond pro námořní a rybářskou politiku EU na období 2014–2020. Je to jeden z pěti evropských strukturálních a investičních fondů (fondy ESI), které se vzájemně doplňují a přispívají k obnově růstu a vzniku pracovních míst v Evropě. Pomáhá rybářům při přechodu na udržitelný rybolov, podporuje pobřežní komunity při diverzifikaci jejich hospodářství a financuje projekty zaměřené na tvorbu nových pracovních míst a zvyšování kvality života na evropských pobřežích.

Opatření, která mohou být použita ke zmírnění nepříznivých ekonomických dopadů způsobených vystoupením Spojeného království z Unie na celý výrobní řetězec a uvádění na

² Belgie, Dánsko, Francie, Německo, Irsko, Španělsko, Švédsko, Nizozemsko.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014 ze dne 15. května 2014 o Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1255/2011 (Úř. věst. L 149, 20.5.2014, s. 1).

trh, jsou již k dispozici podle nařízení o ENRF. V rámci sdíleného řízení se mohou členské státy dotčené vystoupením Spojeného království z Evropské unie rozhodnout přeměrovat dostupné prostředky na jakékoli opatření nezbytné pro zmírnění jeho následků. Toto vlastní uvážení je však v současnosti omezeno na určité priority. To by omezilo manévrovací prostor, který mají členské státy pro zmírnění dopadu uzavření vod Spojeného království na jejich loďstva, a omezena by byla i účinnost těchto opatření.

Nařízení o ENRF stanoví podrobná pravidla a podmínky pro poskytování finančních náhrad pro rybáře a majitele rybářských plavidel v případě dočasného zastavení rybolovných činností. Kritéria, která umožňují dočasné zastavení, však neumožňují kompenzaci v důsledku vystoupení členského státu z Evropské unie a následné ztráty přístupu k vodám daného státu a rybolovných práv v nich.

Kromě opatření, která jsou již podle nařízení o ENRF dostupná, zavádí tento návrh možnost poskytovat veřejnou podporu v případě dočasného zastavení rybolovných činností rybářům a provozovatelům, kteří značně závisí na přístupu do vod Spojeného království a kteří jsou uzavřením vod Spojeného království postihnuti. Toto opatření bude možno uplatnit ode dne následujícího po dni, kdy na základě čl. 50 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii pro Spojené království přestane platit právo Unie.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014 ze dne 15. května 2014 o Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1255/2011.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Opatření jsou navržena v souladu s cílem společné rybářské politiky a jsou v souladu s politikou udržitelného rozvoje Unie.

2. **PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA**

- **Právní základ**

Právním základem jsou článek 42 a čl. 43 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

- **Subsidiarita**

Navrhovaný akt by změnil unijní nařízení (EU) č. 508/2014 s cílem poskytnout plavidlům Unie postihnutým možným uzavřením vod Spojeného království v důsledku vystoupení Spojeného království z Evropské unie opatření na zmírnění finančních následků. Je proto nezbytné přijmout opatření na úrovni Unie, jelikož výsledku by nebylo možné dosáhnout prostřednictvím opatření na úrovni členských států. Ustanovení tohoto návrhu se provádějí v rámci sdíleného řízení v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1046⁴.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

- **Proporcionalita**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality. Navrhované nařízení se považuje za přiměřené, neboť má docílit toho, aby byly zmírněny závažné hospodářské dopady způsobené vystoupením Spojeného království z Unie.

- **Volba nástroje**

Tento akt představuje změnu nařízení.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Není možné vzhledem k výjimečné, dočasné a jednorázové povaze události, která vyvolala tento návrh.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Na problémy spojené s vystoupením Spojeného království z Unie upozornily a možná řešení navrhly různé zúčastněné subjekty v oblasti rybolovu a zástupci členských států. Všichni provozovatelé, zúčastněné strany a dotčené členské státy zdůraznili potřebu zajistit přiměřené odškodnění pro případ, že rybolovná práva již nebudou v důsledku vystoupení Spojeného království z Unie platná.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nebylo třeba využít externích odborných konzultací.

Posouzení dopadů

Posouzení dopadů není nutné vzhledem k výjimečné povaze této situace a omezeným potřebám v období, v němž probíhá změna statusu Spojeného království. Jiné věcné ani právní možnosti než ta navrhovaná nejsou k dispozici.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Základní práva**

Tento návrh nemá žádné důsledky z hlediska ochrany základních práv.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Z navrhované úpravy nevyplývají žádné změny v ročních stopech prostředků na závazky a platby víceletého finančního rámce stanovené v příloze I nařízení (EU) č. 1311/2013⁵. Návrh spočívá v předsunutí prostředků na platby a v programovém období je rozpočtově neutrální.

⁵ Nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1311/2013 ze dne 2. prosince 2013, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 884).

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Nevztahuje se na tento návrh.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

kterým se mění nařízení (EU) č. 508/2014, pokud jde o některá pravidla týkající se Evropského námořního a rybářského fondu z důvodu vystoupení Spojeného království z Unie

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 42 a čl. 43 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise⁶,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁷,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Spojené království dne 29. března 2017 oznámilo svůj záměr vystoupit z Unie na základě článku 50 Smlouvy o Evropské unii. Smlouvy se přestanou na Spojené království vztahovat dnem vstupu v platnost dohody o vystoupení, nebo v případě, že dohoda nebude uzavřena, dva roky od tohoto oznámení, tj. od 30. března 2019, pokud se Evropská rada po dohodě se Spojeným královstvím jednomyslně nerozhodne tuto lhůtu prodloužit.
- (2) Dohoda o vystoupení obsahuje ujednání týkající se uplatňování ustanovení práva Unie na Spojené království a na jeho území i po datu, kdy Smlouvy přestanou pro Spojené království a na jeho území platit. Pokud tato dohoda vstoupí v platnost, bude se společná rybářská politika vztahovat na Spojené království a na jeho území během přechodného období v souladu s uvedenou dohodou a přestane platit na konci zmíněného období.
- (3) Jakmile se společná rybářská politika přestane na Spojené království vztahovat, nebudou již vody Spojeného království (teritoriální moře a výlučná ekonomická zóna) součástí vod Unie. V případě neřízeného vystoupení tedy hrozí, že ke dni 30. března 2019 ztratí plavidla Unie přístup do těchto vod a rybolovná práva v nich. To by mělo značný dopad na rybolovné činnosti loďstva Unie a na ekonomickou návratnost.
- (4) Opatření, která mohou být použita ke zmírnění nepříznivých ekonomických dopadů způsobených vystoupením Spojeného království z Unie na celý výrobní řetězec a

⁶⁷

uvádění na trh, jsou již k dispozici podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014⁸.

- (5) Nařízení (EU) č. 508/2014 stanoví pravidla a podmínky pro poskytování finančních náhrad pro rybáře a majitele rybářských plavidel v případě dočasného zastavení rybolovných činností. Kritéria, která umožňují dočasné zastavení, neumožňují kompenzaci v důsledku vystoupení členského státu z Unie a následné ztráty přístupu k vodám daného státu a rybolovných práv v nich.
- (6) Vzhledem k nepříznivým ekonomickým dopadům způsobeným vystoupením členského státu z Unie by současně s opatřeními, která jsou již podle nařízení (EU) č. 508/2014 dostupná, měla být zavedena veřejná podpora v případě dočasného zastavení rybolovných činností rybářům a provozovatelům, kteří značně závisí na přístupu do vod Spojeného království.
- (7) Nařízení (EU) č. 508/2014 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.
- (8) Zbývající prostředky je možné přidělit jakémukoli opatření zmírňujícímu následky vystoupení Spojeného království z Evropské unie.
- (9) V zájmu zjednodušení se dotčené členské státy vyzývají, aby při úpravách svého operačního programu přihlížely ke čl. 22 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁹.
- (10) Pokud použitelnost aktu končí určitého dne, v souladu s čl. 4 odst. 3 nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71¹⁰ nastane okamžik skončení použitelnosti uplynutím poslední hodiny tohoto dne. Toto nařízení by se proto mělo použít od prvního dne následujícího po dni, kdy Smlouvy přestanou pro Spojené království a ve Spojeném království platit.
- (11) Toto nařízení by mělo vstoupit v platnost co nejdříve a mělo by se použít ode dne následujícího po dni, kdy pro Spojené království a ve Spojeném království přestanou platit Smlouvy, pokud se Spojeným královstvím nedojde k uzavření dohody o vystoupení nebo k prodloužení dvouletého období uvedeného v čl. 50 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (EU) č. 508/2014 se mění takto:

- 1) v článku 13 se doplňuje nový odstavec 9, který zní:

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014 ze dne 15. května 2014 o Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1255/2011 (Úř. věst. L 149, 20.5.2014, s. 1).

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

¹⁰ Nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. června 1971, kterým se určují pravidla pro lhůty, data a termíny (Úř. věst. L 124, 8.6.1971, s. 1).

„9. Členské státy mají možnost překročit částku stanovenou v odstavci 2 a nedosáhnout částek stanovených v odstavcích 3 až 6 za účelem podpory opatření stanovených v článku 33 tohoto nařízení v případě, že Spojené království nerozšíří přístupová práva do svých vod pro rybářská plavidla Unie, která značně závisí na přístupu do těchto vod za účelem rybolovných činností, pokud se na Spojené království přestanou vztahovat Smlouvy podle čl. 50 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii.“,

2) v článku 25 se vkládá nový odstavec 3a, který zní:

„3a. Při určování, zda došlo k překročení finančních limitů stanovených v odst. 3 písm. a) a b), se nepřihlíží k celkovému finančnímu příspěvku z ENRF na opatření uvedená v článku 33 tohoto nařízení, která jsou podporována za účelem řešení důsledků vyplývajících ze skutečnosti, že Spojené království nerozšíří přístupová práva do svých vod pro rybářská plavidla Unie, která značně závisí na přístupu do těchto vod za účelem rybolovných činností, pokud se na Spojené království přestanou vztahovat Smlouvy podle čl. 50 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii.“,

3) článek 33 se mění takto:

a) v odstavci 1 se doplňuje nové písmeno d), které zní:

„d) za účelem řešení důsledků skutečnosti, že Spojené království nerozšíří přístupová práva do svých vod pro rybářská plavidla Unie, která značně závisí na přístupu do těchto vod za účelem rybolovných činností, pokud se na Spojené království přestanou vztahovat Smlouvy podle čl. 50 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii.“,

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

2. Podporu uvedenou v odst. 1 písm. a), b) a c) lze v období 2014–2020 poskytnout na dobu nejvýše šesti měsíců na plavidlo a podporu uvedenou v odst. 1 písm. d) lze v období 2014–2020 poskytnout na dobu nejvýše devíti měsíců na plavidlo. Výdaje související s odst. 1 písm. d) jsou způsobilé ode dne použitelnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [...]*.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [2019/...] ze dne [datum], kterým se mění nařízení (EU) č. 508/2014, pokud jde o některá pravidla týkající se Evropského námořního a rybářského fondu z důvodu vystoupení Spojeného království z Unie (Úř. věst. L , ..., s.).“
[číslo tohoto pozměňujícího nařízení a odkaz na něj doplní Úřad pro publikace]

Článek 2

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne následujícího po dni, kdy na základě čl. 50 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii přestanou být pro Spojené království a ve Spojeném království použitelné Smlouvy.

Toto nařízení se však nepoužije v případě, jestliže do data uvedeného v druhém pododstavci tohoto článku vstoupí v platnost dohoda o vystoupení uzavřená se Spojeným královstvím v souladu s čl. 50 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*